

Uluslararası Çalışma Normları Uygulamasının Geliştirilmesinde Üçlü Danışma Hakkında 144 Sayılı Uluslararası Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 12.12.1992 Sayı : 21433)

Kanun No.
3851

Kabul Tarihi
26.11.1992

MADDE 1. — Uluslararası Çalışma Teşkilatının 61 inci Genel Konferansı tarafından 21 Haziran 1976 tarihinde kabul edilen Uluslararası Çalışma Normları Uygulamasının Geliştirilmesinde Üçlü Danışma Hakkında 144 sayılı Uluslararası Çalışma Sözleşmesi'nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

SÖZLEŞME NO. : 144

ULUSLARARASI ÇALIŞMA NORMLARININ UYGULANMASININ GELİŞTİRİLMESİ İÇİN ÜÇLÜ DANIŞMALAR HAKKINDA SÖZLEŞME

Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu'nca Cenevre'de toplanan ve 2 Haziran 1976 tarihinde Altmışbirinci toplantısını yapan Milletlerarası Çalışma Teşilatı Genel Konferansı, işveren ve işçilerin serbest ve bağımsız teşkilatlar kurma haklarını teyid eden ve ulusal düzeyde resmî makamları ile işveren ve işçi kuruluşları arasında etkili danışmaların teşviki için önlemler alınmasını öngören, özellikle Dernek Kurma Hürriyeti ve Teşkilatlanma Hakkının Korunması hakkındaki 1948 tarihli Sözleşme, Teşkilatlanma ve Toplu Pazarlık Hakkına Dair 1949 tarihli Sözleşme, 1960 tarihli (Sınai ve Ulusal Düzeyde) İstisare Tavsiye Kararı olmak üzere, mevcut Uluslararası Çalışma Sözleşmeleri ve Tavsiyelerinin hükümleri yanında, bunlara etkinlik kazandırmak üzere işveren ve işçi teşkilatlarının danışmalarda bulunmalarını (öngören) çok sayıda Uluslararası Çalışma Sözleşmesi ve Tavsiyelerinin hükümlerini hatırd tutarak, ve

Toplantı gündeminin, "Uluslararası Çalışma Standartlarının Uygulanmasını geliştirmek üzere üçlü mekanizma oluşturulması" başlığını taşıyan dördüncü maddesini gözönüne alarak ve Milletlerarası çalışma standartlarının uygulanmasını geliştirmek üzere üçlü danışmalar hakkında bazı önerilerin kabulüne karar vererek,

Bu önerilerin Milletlerarası bir sözleşme oluşturacağını kararlaştırarak,

Bindokuzyüzyetmişaltı yılının Haziran ayının yirmibirinci günü Üçlü Danışma (Uluslararası Çalışma Standartları) Sözleşmesi 1976 olarak adlandırılabilir aşağıdaki Sözleşmeyi kabul eder.

Madde 1

Bu Sözleşme'de "temsilci kuruluşlar" tabiri, teşkilatlanma özgürlüğü haklarından yararlanılan en fazla temsil niteliğini haiz işçi ve işveren kuruluşlarını ifade eder.

Madde 2

1. İşbu Sözleşmeyi onaylayan Uluslararası Çalışma Teşkilatının her üyesi 5 inci Madde 1 inci fıkrada belirtilen Uluslararası Çalışma Teşkilatının faaliyetlerine ilişkin hükümet, işveren ve işçi temsilcileri arasında etkin danışmayı gerçekleştirmeyi sağlayacak usulleri işletmeyi taahhüt eder.

2. Bu maddenin 1 inci paragrafında öngörülen usullerin şekil ve muhtevası, temsile yetkili kuruluşların mevcut olması ve bu usullerin oluşturulmamış bulunması halinde, her ülkede bu kuruluşlara danışılarak, ulusal uygulamaya uygun şekilde tespit edilir.

Madde 3

1. Bu Sözleşmede getirilen usullerin amaçları açısından işçi ve işveren temsilcileri, temsile yetkili kuruluşların mevcut olmaları halinde, bunlar tarafından serbestçe seçileceklerdir.

2. İşçi ve işverenler, danışmaların yapılacağı herhangi bir organda eşit sayıda temsil edilecektir.

Madde 4

1. Yetkili makam bu Sözleşmede getirilen usullerin idarî yönden desteklenmesi sorumluluğunu üstlenir.

2. Yetkili makam ile, şayet mevcut ise, temsile yetkili kuruluşlar arasında, bu usuller konusunda gerekebilecek eğitimin finansmanı için düzenlemeler yapılacaktır.

Madde 5

1. Bu Sözleşmenin amacına göre üzerinde danışma yapılacak hususlar şunlardır :

a. Uluslararası Çalışma Konferansı gündeminde yer olan konulara ilişkin sualnamelere verilen hükümet cevapları ile Konferansta tartışılacak öneri metinleri üzerindeki hükümet görüşleri,

b. Uluslararası Çalışma Teşkilatı Anayasasının 19 uncu maddesine göre Sözleşme ve Tavsiyeler sunulmasına ilişkin olarak yetkili makam veya makamlara yapılacak teklifler,

c. Onaylanmamış Sözleşmelerle uygulanmaya geçirilmemiş tavsiyelerin, yerine göre uygulanmalarını, onaylanmalarını hızlandırabilecek tedbirleri değerlendirmek üzere, uygun aralıklarla gözden geçirilmeleri,

d. Uluslararası Çalışma Teşkilatı Anayasasının 22 nci maddesine göre Uluslararası Çalışma Bürosuna verilen raporlardan çıkan sorunlar,

e. Onaylanmış Sözleşmelerin feshine ilişkin öneriler.

2. Bu maddenin 1 inci fıkrasında atıf yapılan konuların yeterli ölçüde değerlendirilebilmelerini sağlamak açısından, danışmalar, anlaşma ile tespit edilmiş uygun aralıklarla, ancak yılda bir kereden az olmamak üzere yapılacaktır.

Madde 6

Mevcut olmaları halinde, temsile yetkili kuruluşlarla istişare sonucunda uygun görüldüğü takdirde, yetkili makam, bu Sözleşme ile getirilen hususların işleyişi konusunda yıllık bir rapor hazırlayacaktır.

Madde 7

Bu Sözleşme'nin onay belgeleri tescil edilmek üzere Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilecektir.

Madde 8

1. Bu Sözleşme, Uluslararası Çalışma Teşkilatı üyelerinden sadece onay belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edilmiş olanları bağlayacaktır.
2. Bu Sözleşme, iki üyenin onay belgelerinin Genel Müdür tarafından tescil tarihinden oniki ay sonra yürürlüğe girecektir.
3. Daha sonra, işbu Sözleşme, onaylayan her üye için, onay belgelerinin tescil tarihinden oniki ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde 9

1. Bu Sözleşme'yi onaylamış olan bir üye, Sözleşme'nin ilk yürürlüğe giriş tarihinden itibaren on yıl geçtikten sonra, Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne göndereceği ve onun tarafından tescil edilecek bir bildirim ile Sözleşmeyi feshedebilir. Fesih, tescil tarihinin üzerinden bir yıl geçmeden muteber olmaz.
2. Bu Sözleşme'yi onaylamış bulunan ve önceki fıkrada belirtilen on yıllık devrenin sonundan itibaren bir yıl içinde bu Madde gereğince feshetmek hakkını kullanmamış her üye, yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olacak ve bundan sonra bu Sözleşme'yi, her on yıllık devrenin sona ermesinden sonra bu maddede derpiş edilen hükümlere göre feshedebilecektir.

Madde 10

1. Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Teşkilat üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onay ve fesihlerin tescil işlerini Milletlerarası Çalışma Teşkilatı'nın bütün üyelerine bildirecektir.

Madde 11

Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, önceki maddeler gereğince tescil etmiş olduğu onay ve fesih işlemlerine dair bilgilerin tamamını Birleşmiş Milletler Antlaşmasınının 102 nci maddesi uyarınca tescil edilmek üzere Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştıracaktır.

Madde 12

Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, gerekli gördüğü hallerde, bu Sözleşme'nin uygulanması hakkında Genel Konferansa bir rapor sunacak ve Sözleşme'nin tamamen veya kısmen değiştirilmesi konusunun Konferans gündemine alınıp alınmaması hususunu inceleyecektir.

Madde 13

1. Genel Konferansın, bu Sözleşme'nin tamamını veya bir kısmını değiştiren yeni bir Sözleşme kabul etmesi halinde ve bu yeni Sözleşme'de aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde,
  - a. Değişiklik getiren yeni Sözleşme'nin bir üye tarafından onaylanması, bu yeni Sözleşme'nin yürürlüğe girmiş olması kaydıyla, yukarıdaki madde hükümleri gözönünde tutulmaksızın, işbu Sözleşme'nin derhal feshi neticesini doğuracaktır.

3851

26.11.1992

b. Değişiklik getiren yeni Sözleşme'nin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren, işbu Sözleşme üye ülkelerin onayına artık açık tutulmayacaktır.

2. İşbu Sözleşme'yi onaylamış bulunan ve değişiklik getiren Sözleşme'yi onaylamayacak olan üye ülkeler açısından işbu Sözleşme aynı muhteva ve biçimde yürürlükte kalacaktır.

Madde 14

Bu Sözleşme'nin Fransızca ve İngilizce metinleri aynı derecede muteberdir.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
2	17	4
11	80	383
21	32	454:455,455:462 462:465,468,489:493

I - Gerekçeli 101 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 32 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Sağlık ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/267